

Nõõwlite käest oli ta küll ära põgenenud, ka Batesto hirmuvalitsuse alt, kuid misjuguine jaatus teda nüüd ootab, jeda ei teadnud ta muidugi mitte. Kas tema joon, nii kergelt, nagu ta ije arwas, täide saab minema, jeda saawad juba lähemad päewad temale näitama.

Külafesjes lubati Fiamettale lahkelt bömaja, jeal anti talle ka teaduseid lähedal olewate nonnide floofrite üle.

Karastud julguse ja jõuuga rändas ta järgmisel hommilul jälle edasi. Tal oli kõigest kahe tunni tee weel käia, siis oli ta eesmärgil, nõnda lootis ta.

See oli ära läidud ja Fiametta filmas ka linnakeje lähedal, madala mäeseljandiku peal, kõrgeid müüriid, mis floofre hooneid ümber piirasiwad.

Nüüd seisis ta wärawa all.

Küll haaras ta kelle nõõri järel, kuid käsi wajus tagasi.

Ta mõtles Lodowiko sõnade peale. — Nüüd hakkawad ijei ta paled hõõgama — rind tõuseb ja wajub tormiliselt — ta paneb käe jüdampe peale ja üks õhtamine libiseb üle ta huulte.

Mis peale mõtleb ta? Mis liigutab ta jüdant?

"Rinaldo" — sõjastawad ta huuled.

Waene jüda ja üna tahad elutaid floofre müüriid omale eluasemeks walida? Uhe jüdamega täis armastust — täis mälestust — täis igatsust armjama järel — tahad ja taewa prindiks jaada? Wist ehk kahetjed ja juba, et Rinaldini juurest põgenejid! Rudas — kas meie oleme sinu mõtted õieti üles lugenud?"

"See peab jündima!" hüüab Fiametta walju healega.

"Ma jaan unistama — ja — õnnelikult jaama!"

Järskuse, hageda tõmbamisega on ta kella nõõri liituma pannud. Waene Fiametta!

Kella heli tungib terawalt ja läbi lõikawalt läbi õhu. Aga ka Fiametta jüda — ta kogu leha wärioseb hädasõhtliku kella helist.

Rõõwemini wajutab ta käe wastu jüdant ja kuulatab — kuulatab täis kartliku ootamist.

Seal lähenewad wäikesed, lohisejad sammud — wärawa aken awab ennast ja üks kahwatu, mustast nonni loorist ümbritsetud, nagu waatab jealt wälja, wärioseja Fiametta peale.

Fiametta on käed rinna peale risti pannud ja waatab paluwalt kahwatanud näu peale.

On jee undishimui wõi on Fiametta kenna, ilmjüüta nagu hästi wana nonni kiwistatud meeleolu peale mõjunud — on

teadmata — kuid, ta avab värava ja küsib wenima, pitaldase healega: „Mis igatseb ja minu tütar?“

„Wõtte mind wastu, piha õde, Piha neitsi nimel, wõtte mind oma piha jeltsi wastu!“ palub Fiametta ja sirutab paluwalt nonni poole käsja.

Snestades wahib see paluma, piltiluja luulelises ülikonnas tüdrukut otja.

„Siit ei ole õemaja laada,“ nohistab ta läbi nina ja tahab wärawat finni tõmmata.

Fiametta astub aga lähtu wärawast jisse ja hüüab: „Seda ma tean küll — aga ma — mina tahan floostresse jääda?“

„Mis, fina tahab floostresse jääda?“ hüüab nonn äritud healega ja tõrjub Fiamettat kättega tagasi.

„Piha õde, wiige mind eestseisjanna juure—“

„Piha Benediktus — kõrgeauulisema eestseisjanna juure? Minge — minge — Teie ei ole mitte täie mõistuse juures!“ hüüab nonn wabele.

Kuid Fiametta ei lase ennaft tagasi tõrjuda.

Praegu tahab ta oma palwet uueste korrata, seal läheneb keegi teine floostre wärawale.

Mõlemad, wärawahoidja ja Fiametta, seisawad tummalt üksteise kõrwal ja ootawad ligemale tulijat.

„Õde Angela, wii see mõderas tütarlaps wastuwõtmise tuppa, kõrgeauuline tahab ise kuulda, mis ta soowib,“ ütles läheneja nonn ja pöörab ta koe, ilma et üht pilku Fiametta peale saatnud oleks, ümber ja sammub pitkamisi mõlemate eel minema.

Fiametta astub kõrgesse floostre wärawa lotta.

Kõik on eluta ja tühi, ainult paljad müürid hirmutawad temale wastu.

Ka see tuba, kuhu ta wiidud saab, on tühi ja eluta. Üksnes wäikene pind seisab seinä ääres.

Tummalt, ainult kõrmega pingi peale tähendades, lahutub õde Angela tuast, üst enese järel lufustades.

Kõik warin jookseb üle Fiametta ja ta tuigub pingi poole, mille peale surmani wäsinult maha istub.

Kõik jääb wait. Ühtegi healt pole kuulda. Ta istub ja ootab ja kuulatab. — Redagid ei ilmu, mitte ühtki krabinat pole kuulda.

Pool tundi jõuab mööda — igawese aja pikkune Fiamettale. Kartus ja lohbumine tükivad Fiametta hirmunud südamesse. Metistult kargab ta püsti — —

TARTU ÜLIKOOLI

RAAMATUKOGU

Seal — mis see on? — üks must kogu walge nonni linif peas, seisab järsku wäriwaja neitsi ees.

„Kiidetud olgu Jeesus Kristus!“ kõlab üle nonni õhu-
tuste huulede.

„Igaweste — Amen!“ kogeldab Jiametta.

„Mis igatsed ja meilt, minu tütar?“ küsis nonn, nagu
wärawahoidjagi.

Jiametta kordab oma palwet.

Eestseisjanna waatleb pead raputades Jiamettat jalakan-
nast pealaeni.

„Kust tulud ja siis minu laps?“ küsib ta selle peale.

Jiametta kohkub ja lööb segaseks.

„Noh, sina ei wasta minule?“

„Tahate Teie mind kuulda wõtta, siis tahan Teile õig-
laselt kõik üles rääkida,“ ütleb Jiametta.

„Alga ära midagid wahela nnusta!“ naeratab nonn
põrgulikuult.

Jiametta algab ja kõneleb õigust.

Mitte üks joon ei muuda end nonni näul.

Sõnalausumata sammub nonn kella nõõri juure.

Kell heliseb ja pea selle järele astub õde Angela jälle sisse.

„Wii see hulguis jälle wälja ja teera wäraw lüütu. Kogu
wagad õed palwe jaali, meie tahame üht „Abe Maria’t“ tema
kattijeta hinge eest palwetada!“ ütles eestseisjanna sügawa alto
healega ja oligi ühe kõrwaliise ukse läbi kadunud.

Oli ta dieti kuulnud, meie waene Jiametta? Wõi oli
see meelte pettus?

Ei, ei, ta tundis ju, kuidas ta käe alt kinni wõeti. Ta
jalad tõusiwad tahtmata — ta tuius edasi.

Wäraw lõi mürtjude kinni.

Murtult langes Jiametta wäljas külma müüri ääre
maha! — —

Rahetümneefimene peatüff.

Radunud.

Waatamata selle peale, et Lodowiko juure kiirusega tagasi ruttas, ei leidnud ta seltsimehi enam eest.

Uhe öö ja päewa oliwad nad küll teda ootanud, siis oliwad nad aga edasi minema hakanud.

„Ma kardan, Lodowiko ei tule enam tagasi, oli üks rööwel ütelnud—toreda piiga kenad filmad hoiawad teda kinni — pange aga tähele! Miks peame meie tegewujeta Logelema ja asjata ootama, ma panen ette, hakkame minema!“

See ettepanek leidis üleüldist wastukõla ja igatsus pealiku järel tegi otjuse küpjets: nad hakkasiwad minema ja jõudsiwad järgmisel päewal waremetesse.

Rinaldo jai sügawaste liigutud, kui ta nende seltsimeeste rõõmu joowastust nägi, ta mõttis uneste ette, rõõmleid ilmasi maha jätta.

„Aga kuhu olete siis Lodowiko pannud?“ küsis korraga Rinaldo pärast esimest teretamist.

„Ta jaadab tüdrukut alla orgu, teda ja mustlaste käest peastid,“ wastas üks rööwel.

Annunziata seisis Rinaldo kõrwal ja ei tunnud mitte wähe hirmu. Aga teadmise, et niiküld hakkaja ja julge peab olema, hoidis teda kindel, nii et tema jeadust keegi ei märganud.

Rinaldo waatas imestanud ja uskumata pilkuga kõneleja otja.

„Sõimene, mis lollust ja juust wälja ajad?“ hüüdis ta korraga.

„Ma ei kõnele kellegi lollust, pealisk — tuhat ja tuline — siin seisab ju Annunziata — wälk ja pauk — kurat, mis lugu see siis on!“ wastas rööwel ühte lugu imestades ja

pööras siis Anuntjiata poole küsimisega: „Kas sina ei pidanud jeda toredat neitsit mitte jaatma?“

„Mina? Sa unistad?“

„Ja sina ei ole teda mitte kurja nõuga maha jätnud?“ päris rõõwel edasi.

„See on minule mõistatus!“ sõnas Anuntjiata Rinaldini poole pöördes.

„Minule niisama!“ vastas see. „Kudas on siis selle tüdrukü nimi?“

„Kudas teda hüütakse? Ja, jeda ei mäleta mina isegi enam!“

„Kas mitte Fiametta?“ küsis Anuntjiata.

„Ja, ja, nõnda oli see küll!“ hüüdis rõõwel kiirelt wahеле.

„Kas peaks Fiametta ära põgenenud olema?“ ümises Anuntjiata ja waatas ilmjuuitalt ja truusiüdamelikult pealiku otsa.

„Kõige nähtuste järel — jah!“ vastas see ja pööras ennast jälle rõõwle poole, ning päris: „Kust leidsite Teie selle tüdrukü?“

Rõõwel jutustas, kudas nad Fiametta leidnud.

„See ei mõi teisiti olla, see on meie Fiametta,“ hüüdis Rinaldo: „Kudas tuli aga Lodowiko selle peale, et põgenenud awitada?“

„Ta on ju üksnes sinu tahtmist ja käsku täitnud!“ oli inestanud wastus.

„Minu soowi?“ Räägi selgemini!“ käskis Rinaldo äritult.

Rõõwel jutustas edasi.

„Piha Josef, see on aga kawalaste luuistatud!“ hüüdis Anuntjiata ja lõi tehtud inestusega käsja pea peal kofku.

Rinaldo aga hingas kergemalt ja sojistas: „Zumal olgu tänatud, siis oleme tema jurma juuist wabastud! Kuhu pidi Lodowiko teda siis wiima?“

„Ta soowis ühte floostresse!“

„Hea, hea, see on ilus!“ hüüdis Rinaldo korraga üsna rõõmuistatult. „Siis jaame igatahes kindlaid sõnumeid temast, kui Lodowiko koju jõuab!“

„Ja, kui ta kodu jõuab!“ arwas üks rõõwel.

„Kudas sina jeda mõtled?“

„Sm, meie oleme kõik selles arwamises, et Lodowiko enast kendaest filmadest mörgutada lasi ja — ja — —“

„Taewa pärast, inimene, ära räägi enam edasi — see oleks ju kohutaw!“ hüüdis Rinaldo korraga üles karates ja juurt hirmu ja rahutust wälja paista lastes.

„Imestades waadati pealiku peale, kes järsku nii juure ärituse sisse sattus.

„Ei, ei, ta peab tagasi tulema,“ algas ta korraga uueste. „Oh! meie peame edasi minekuks valmis seadma ja mõlemaid taga ajama, kuni nad tätte saame. Sedawiisi see ei lähe, see ei tohi juhinduda, nemad ei tohi mitte koos elada. Tuhat ja tuline, see on üks pagana segadus!“

Rahutumate sammudega jooksis Rinaldo edasi tagasi kuna rõõmled ehmatanult paigal seisivad.

„Meie peame filmapiis laagrest lahtuma ja neile järel ruttama!“ ütles Rinaldo järsku.

Seal astus Anuntziata ta juure ja algas: „Pealil, tohin ma paar sõna rääkida?“

„Räägi, räägi!“ vastas Rinaldo hägedalt.

„Minu arvamise järel oleks parem, kui siin veel ühe päewa ootaksid. Seft esimeheks, ei tea meie mitte, kus külsge Lodowiko ja Fiametta pööranud on ja siis usun ma ka, et Lodowiko tagasi tuleb. See on ju ainult jeltimeeste paljas arwamine, ise on ta aga tagasi tulla tõutanud.“

„Sinul võib küll õigus olla, Anuntziata, aga sa ei tea mis asjaga siin tegemist on. Ma vean igal tingimisel Lodowikoga kofku saama ja ka Fiametta ei tohi meil kaduma minna. See on jälle loid see kuri jaatus, mis mind taga kiusab.“

Anuntziata ei oskanud selle peale midagi wastata.

Rinaldo sammub mõtetes edasi tagasi.

Rõõmled lähewad laiali.

Nüüd astuwad Altawerde ja Tjintzio pealiku juure.

Algab elaw läbirääkimine.

„Hea küll,“ sõnab Rinaldo, „ühe päewa tahame veel oodata.“

Anuntziatal pole täna õnne, pealil pole veel loidagi tema juure tulnud, ega teda kutsuda lastnud.

Üksikult istub ta, üsna üksi ja nüüd naisterahwa riietes ja wäristab järel mõteldes lawalalt peakest.

„See peab jaladus olema? — Ma ei usu jeda mitte — tema on armukade!“ ümises ta oma ette. — „Aga tema ei tohi teda jälle leida! Ja kui ta teda ka leiab — siis — siis peab koik minnib lõhkeba lastma. — Oh, pealil, minul on weel teised sõjariistud, millega wõidelda wõisin! Mina tahan wõitjaks jääda ja saan ka selleks!“

Täna ei lähe tema enam pealiku juure, waid otsib omale ühiktu paiga wälja.

Rinaldo ei liiguta ennaft. Näib et ta Anuntsiata üsna ära unustanud on.

Õo, ka teine päew on mööda jõudnud — Rinaldo on weel enam raskemeelsemaks jäänud, kui enne.

Anuntsiata mõitleb enesega. Ta ei ole weel selgusele jõudnud, mis tegema peab.

Mõtetesfe wajunud, sammub ta põefastikus edasi tagasi.

Näiud seisab ta tugewa, jämeda tamme puu juures. Ta najatab kuumawat otjaefist wastu puu koort ja mõtleb — ja mõtleb!

Üks sahin tema läheduses, ja ehmatades wahib ta ringi.

„Mis ma näen, Anuntsiata on esimene, keda ma silman! Üks hea tähendus. Pealik on ju ikka terve?“ kõlab üks heal tema selja taga ja kellegi käsi asub tema õlale.

„Ah — Lodowiko — sina oled jee?“ hüüab ta rõõmsalt. „Sa pealegi üksi?“ kõneleb ta edasi, kuna ta ümberringi wahib.

„Üksi? Kas seltsimehed ei ole siis weel siin?“ küsib Lodowiko imestades.

„Muidugi, muidugi!“ kostab Anuntsiata. „Aga nemad töiwad sõnumi, et sina Siamettaga —“

„Ah joo — keda sina häbemataalt maha jättsid?“ hüüdis Lodowiko etteheitwalt wahela.

„Koguni mitte, Siametta on teile ette luisanud; tema on pealiku läest ära põgenenud!“

Lodowiko kargab tagasi.

„Ette luisanud?“ kogeleb ta. „Kurad, ja pealik teab et —“

„Et sina teda edasi awitanud oled,“ hüüdis Anuntsiata wahela, „igatahes — ja tema ootab sind kärjitumalt, et teada saada, kuhu sina Siametta wiisid.“

„Püha Nepomuk, asi läheb üsna hulluks. Tüdruk pidi luisanud olema, üks petis? Tuhat ja tuline, keda ma ei usu!“

„Armastad sina teda, Lodowiko?“ naeratas Anuntsiata.

„Ei, keda mitte! Aga ma wõin tüdruku õiglase oleku peale wanduda —“

„Hea, hea, jee on ka auusa rüütli kodus, et oma kalli lima eest wandudes, pea ja hinge pandiks paneb! Aga kuhu ja siis selle kema põgeneja wiisid?“

„Milla orgu.“

„Koh, ja edasi, edasi! kus ta nüüd siis elutseb?“

"Ja, jeda ma ei tea! Mina pidin temast lahkuma; tema joovis lähemasse floostressse jaeda."

"Siis ei wõi sina pealikule tõesti mitte ütelda, kus Fiametta praegu wiibib?"

"Ei!"

"He, he, jee ei saa tal koguni mitte meele päralt olema; tema tahab tüdrukut igal tingimisel jälle oma meelewalla alla saada."

"Kui oma armukest?" küsis Lodowiko tumedalt.

"Ma ei tea!"

"On Noja siin?" küsis Lodowiko.

"Ei! Ka tema on pealiku käest põgenenud!"

Lodowiko jäi järelnõttelikuks ja tõsiseks.

"Sina ei ole koguni targaste teinud, et ennaft niijugusest petisest usüist üle lüüa lastsid, pealik saab hirmus wihane olema."

"Mii ei saa nii hull olema. Rõige pahemal korral, muurekseme Fiametta jälle tagasi!" wastas Lodowiko.

"Kust tema siis kätte saate?"

"Kloostrest!"

"Misjuguhest?"

"Saame juba leidma! Ei ole ta mitte ühes, siis on ta teises!" otjustas Lodowiko minekut tehes.

"Mina tulen kaasa!" hüüdis Anuntsiata ja sammus Lodowiko kõrwal laagre poole.

Rinaldo oli teltis ja kuulis korraga rõõnu hõiskamist, mida Lodowiko ilmunine sünnitas.

Ta astus telgisti wälja ja seisis lähemal filmapilgul Lodowiko ees.

"Püha Mihtel, jee on hea, et tagasi oled sõber!" hüüdis Rinaldo seltsimehe ümber kinni wõttes.

See ootas, Anuntsiata ütelist mööda, hoopis teist juguist wastu wõtmist ja lõi eüotja päris segaseks.

"Mina ei tea, mis mul täna weel armsam wõiks olla kui sind siin näha," kõneles Rinaldo edasi. "Ma olen kohutawad hirmu wäljakannatama pidanud. Kuid tule nüüd minuga telti, mul on sinule tähtsaid ja üllirõõmsaid asju teatada."

Sõnalaujumata sammus Lodowiko pealiku järel. Ta ei teadnud enam, mis mõtlema pidi.

Teltis kästis Rinaldo kohe karastawat jooki lauale kanda, ja ütles siis, kui klaasid täis walamud oli:

"Rõige eüteks ütle minule, kuhu sina Fiametta wiisid?"

"Ala orgu, Rinaldo, kaugeemale mitte!"

"Kudas? mis? Sina jätsid tema maha?"

"Sgatahes!"

"Kuradi päralt! Noh, seal peame otjima; ega ta koge maailmasti ära kau. Tead ja siis, kust see tüdruk pärit on?"

"Ei, jeda ei ole ta minule mitte ütelnud."

"Neapolist, sõbrake, Neapolist!" hüüdis Rinaldo jaladus-
riffa uüuga.

"Neapolist? Ma usun ta on mustlaste laps?" vastas
Lodowiko imestanult.

"Kudas, kas sinul pole siis paremaid filmi, et näha, et
sähärdune armuvääriline, õrn olemus, kellegi mustlaste tüd-
ruk ei wõi olla?"

"Sa naljatab, Rinaldo!"

"Mitte kõige vähematti. Fiametta on Neapolist, jeda
tean ma kindlaste. Kudas tema aga mustlaste perekonna
hulka jai, kust mina teda peastfin, see on weel mõistatus, mida
meie pea harutama saame. Riipea kui meie Fiametta elukohta
teada saame, paneme Neapoli, et teatawaid järelepärimisi ette
wõtta."

Lodowiko oli kohutawalt kahwatuts löönud. Nüüd aga
lendas leegitsew punna üle ta näu, ta haaras Rinaldo kätt
sinna ja hüüdis:

"Rinaldo, ära naljata minuga, ja äratad minu südamet
arwamisi, mis mind rõõmu pärast hulluks wõitfiwad teha, kui
nad õiged olefiwad!"

"Sõber, anna minule andeks, ma olen ehk liig enneaeg-
selt peale hakkanud, aga, minu sõna jelle peale, see on mida-
gid wäärt, kui teada saame, kust ja kellelt see ingel pärit on."

"Ja, ja, ta on üks ingel!" sosistas Lodowiko.

"Mül on ka juba üks wäikene konks, wõi, kõige wähe-
malt, kindel tunnistus, mis meile järel uurimisel juureks abiks
jaab olema," lõneles Rinaldo edasi ja joris sõrmedega oma
riinnatatus.

"Taewas, ma ei ole jeda ometi mitte ära kantanud,"
ümijes ta kartlikult.

"Ah ja," naeris ta korraka, "ma kannan ju jeda magu-
jat asjakest seal, kus ta päris koht on — siin oma südamet peal."

Nende sõnadega tõmmas ta mõned kuue nõõbid lahti ja
wõttis põuest Fiametta ristise, mida ta lindiga kaelas kandis.

"Näed ja, see ehtes on Fiametta omandus," ütles Ri-
naldo Lodowikole ristise ülatades.

See pidas ristikest pisut aega oma käes ja vaatles nähtava heameelega kiirkawaid priljantisi.

"See on üks kallihinnaline wäärtasi," jostistas Lodowiko. "Ah," hüüdis ta järsku, "neil kiwidel on ju minu kiwidega palju sarnadust — mis mul ühe sõrmuse peal on."

"Kus on sinul see sõrmus?" küsis Rinaldo.

"Sõrmus! Mina andsin selle Fiamettale? Wõi nii kaugele olete — —"

"Ei, ei," rääkis Lodowiko libeda naeratusjega wähele, "sina ei — ainult üks tundumus — ma ei tea isegi, kudas jeda nimetama pean — auustamine, wõi kudas — tihutas mind taga Fiamettalt midagi mälestusjeks paluma, Tema andis ühe loffi oma juuksest ja sai minu käest sõrmuse wastu."

"Lodowiko — käsi südame peale — armastad sina jeda tüdrukut?" küsis Rinaldo tõsiselt.

"Ei," wastas Lodowiko niisama tõsiselt.

"Sel filmapilgul pööras ta risti ringi. Uuriwalt langes tema pilk selle peale.

"Taewaste walitseja need on need samad märgid, mis minu sõrmuse pealgi, — minu isa nimi!" kirjendas Lodowiko korraga, ning wahtis tarretanud pilgul ristikele peale. Kogu ta olekust paistis määratu kohumine välja.

Ka Rinaldo oli kangeste äritud ja ei julgenud, waikust, mis nüüd tekkinud oli, jendada.

"Jssand Zumal, kas see peaks siis võimalik olema?" ümises Lodowiko wiimats ja waatas niiskel filmil sõbra otse.

Rinaldo andis temale kätt ja ütles: "Sõber Lodowiko, siiani aimasin mina ainult, aga sest filmapilgust saadik olen mina kindel, sina oled oma kadunud õe jälle leidnud — —"

"Kautanud, Rinaldo, jälle kautanud — ütle parem!" hüüdis Lodowiko ja ringutas käsja.

"Mina pean minema, — ära siit, Rinaldo," kõneles tema edasi. "Mina pean teda otsima! Oh miuu Zumal, jee oli mis mind tüdrukut külge kütis — were suguluse tundmine. Minu laenlas on ta olnud, minu südame najal puhkanud, tema — minu ainuke kallis õde — ja — mina ei teadnud jeda!"

"Kas sina ei ole temale oma sõrmust annud? Tema saab sealt seest ka tuntuid tähtsusi leidma — ja — siia tagasi tulema," ütles Rinaldo.

"Ei, ei, tema ei tunne ju isa ega ema, tema ei wõi jeda enam mäletada, tema on uueste minule kadunud, kui ma ei

rutta ja teda ülesse ei otsti. Oh, lasse mind minna, pealil, lasse mind pea jälle minna, enne kui liig hilja saab olema!"

"Sinu kartus on loomulik Lodowiko, aga asi ei ole nii hädasohtlik, kui see sinule näib," kõneles Rinaldo wahela. "Waata, sina tead ju, kuhu Fiametta jätsid. Lähem klooster saab teda igatahes wastu wõtma ja see saab kerge olema, teda sealt jälle leida."

"Rinaldo, mind piinab kole kartus, lasse mind minna!" hüüdis Lodowiko äritud häälega.

"Minu ihaldamine ja igatsus on niisama suur, kui sinulgi, Lodowiko, ja ei saa sind päris tõeste mitte tagasi hoidma, kui filmapill minna tahab. Aga minul on sinule üks ettepanek: Lähme, lasse mina tules sinuga kaasa. Sa tead, mis suguste juhtumise järele sina Neapolist põgenesid, ei tea aga mitte, kudas asjaloud seal praegu seisawad. Tingimata on tarwis, et sinul üks sõber käe pärast oleks, kes sinu eest tegevusse mõib astuda. Tahad ja mind kaasa wõtta?"

"Aga sinu mehed, Rinaldo?" küsis Lodowiko.

"On rõõwled, nagu mina ja sina, seal on sul digus, aga ära karda, minus ei saa keegi rõõwelt ära tundma ja minu mehed ei saa meid mitte häbistama, aga tarwilikuks wõiwad nad meile saada. Siin, lõõme käed kofku, meie otsime seltsis Fiamettat ja lähme seltsis Neapoli!"

Lodowiko andis kätt ja aramineks sai järgmise päewa peale määratud.

Aramineku kätt jünnitats järgmisel päewal naeste keskel suurt meelehärmi: Anna ja Theresia waiblesiwad elawalt selle wastu ja nõudsiwad ära mineku edasi lükkamist nii kauaks, kui nende mehed jälle tagasi on tulnud.

Rinaldo walis sellepärast ainult taskimündend meest wälja ja jättis teised Altawerde juhatusse alla maha, tegi aga neile ülesandeks, nii pea kui Nikolo ja Nero tagasi on jõudnud, kohe järele tulla.

Anuntsiata aga läks Rinaldoga.

See oli raske teekond, mis waesel Rosal läia oli ja tema haiglaste oleku pärast, jõudsiwad nemad üksnes pittamisi edasi. Wiimaks paistis puude wahelt Ostiala.

Eht Rosa küll juure julguse ja rõõmsa lootusega teekonda alustanud oli, siiski tahtis temal nüüd, kus koduküla, isa maja nii ligidal olivad, julgus kaduda ja ta ei jõudnud otustada, viimaseid sammusid, mis teda veel isamajast lahutajiwad, astuda.

Küll fundisiwad saatjad teda edasiminekuile ning jätiswad juba temaga jumalaga kuid Rosa palus ikka jälle, weel tema juure jäeda ja mitte nii ruttu lahkuda, sest tema pidada ennast enne weel koguma, kui wanemate ette astuda julgeb.

"Vaene Rosa, mikspärast ja kardad?" ütles Nikolo. "Sina tuled ju kui kahetseja patune kodu, nagu ja minul ikka ütlesid — ja ei taha enam meie seltskonnast wähematki oja wõtta, mikspärast ei peaks sinule mitte andeks antama ja sind lahtiste kättega wastu wõetama? Nüüd pole muud, kui ole julge!"

"Mina kardan hirmjasti, Nikolo — Kui üksainu te hingki minu eest rääkida wõttaks ja minuga seltsis wanemate juure tuleks!" kõneles Rosa, libedaid piiraid walades.

"Pea, mul tuleb midagi meelde," hüüdis Nero. "Sina wõid arwitud saada, Rosa! Meie wiime sind ükshilase Donato juure, kes ka Hannit wastu wõttis. Seal leiad ja kindlaste head wastuwõtmist ja tema jaab sind ka sinu wanemate juure wiima."

Suure rõõmuga oli Rosa ettepanekuga nõus, ja kohe hakkati ükshilase elukoha poole sammuma. Rahulik, waitne majake seisis nüüd kodu minijate silma ees ja armas päike jaatis lahtudes oma wiimased kuldjed kiired toreda maakoja peale, jeda mitmewärwiliselt kaunistades.

Pühalikult risti pandud kättega, seisis Rosa majakese ees.

Saatjad seisiwad tema selja taga, kuna Wilaks, tagumiste jalgade peal istudes, arusaaja pilguga lord Rosa, lord mõlemate waiikjate meeste peale waatas just nagu tahaks ütelda, et ka tema selle filmapilgu tähtsusel küllalt auustada oskab.

Nüüd astus isa Donato majakesest välja ja jäi niisamuti täis pühalikult auukartust, usse ette toredat looduse mängu waatama.

Rosa lõi wärisema.

Nikolo jostistas: "Ela hästi, Rosa, aeg on käes, et minema pean!"

Sõnalausemata ulatas Rosa meestele kätt. Ta oli liig liigutud, et weel rääkida wõiks; aga tema pisar-filmad näitajiwad selgeste jeda, mis ta süda sel filmapigul tundis. "Mitte

tema haudagi ei tea mina — mitte üht loki temalt midagi — midagi ei ole minul jäänud — et mina — mina — temale —"

Pijarad matšivad tema hääle kuini.

Seal tõusis Wilaks püsti ja najatas meelitades Roja najale, kuna ta tajaft wingumist kuulda lafi.

"Ja, ja, fina truu loom, fina üffi oled minul temast järele jäänud — oh, Rinaldo — Rinaldo — hinga rahus kuni — jällenagemiseni — tulewases ilmas — surmas."

Ka mõlemad rõõwolid oliwad siigawaste liigutud ja, et lah-kumise walu lõp-utada, pöörafiwad nad ruttu ümber, jofis-tafiwad: "ela hästi!" ning ruttafiwad minema.

Kaua wältaw, wafju kera hulgumine jaatis neid.

"Edafi, edafi, ifka kaugemale edafi kihutas jee neid ja nende jammud läfiwad ifka kiiremaks, kuni nad korraga Roja filmiist kadufiwad.

Weel seifis ta liikumatalt, mõttesse wajunud, paigal, kui tajafeite üfs käfi tema õla peale ajus ja Donato häält teda lahfelt terwitas.

Roja ärkas oma unistamise ja pööras ennaft ehmatanult ümber.

Kui ta aga auuwäärt eremiti lahfeffe, truufiudamelifesje näässe waatis, jeal oli, nagu asuks korraga taewalik rahu tema fiidamesje ning rõõmja häälega wastas ta terwitust.

"Auuwäärt ifa, mina olen lahfejeja patune, üfs äraka dunud tiittar, kes jälle ümber pööranud on ja oma ifa juur minna tahab, jaan ma ka andeks andmift leidma?"

Wgnake waatles teda armfalt ja tõfifelt, ning ütles fiis: "Dnn finule, kui ennaft jälle leidnifid oled. Keski ei lähe kaduma, kui ta ife jeda ei taha. Tule minu majafefesje ja farasta ennaft, ja näid pittkalt teekonnalt tulema."

"Oh, tuhat tänu, ifa Donato — mina — —"

"Rudas, fina tead minu nime?" küfis üffiilane imes-tanult.

"Kes ei peaks fogu ümbruskonnas Teie nime mitte tundma?" wastas Roja auufartliku häälega. "Teete Teie ju iga inimesele ainult head, kui Teie jeda aga iganes wõite! Sellepärast tulen ka mina, et Teid paluda, minul wanemate juures heaks eestfojajaks olla. Teie lahket abi on minul hä-daste waja!"

"Kus on finu wanemad, minu tiitar?"

"Õstiaslas!"

"Ostias?" lausub ermit, Rosat uurivalt silmitledes, "kas sina ei ole ehk see õnnetu tütarlaps, kes jellest kurjast poisist, sest Rinaldost, kes toledats rõõmuleks olla saanud, ära rõõmitud on?"

"Mina olen see! Rosa Bono on minu nimi!" ütles Rosa ja lõi filmad maha.

"Piha Reitsi olgu selle waese hinge peastmise eest kiidetud!" palvetas isa Donato, andis siis Rosale täht ja kõneles edasi: "Sinu tagasi tulek olgu õnnistatud, minu tüttar, tule minuga majakesesse ja puhka ennaft wälja!"

"Kas Nanni on weel Teie juures?" küsis Rosa aralt.

"Nanni ei ole enam mitte minu juures!" õhkas üffilane.

"On ta jurnud?" küsis Rosa lohtudes.

"Ei!"

"Zumal tänatud, siis on ta jälle kodu ja terve!" rõõmustas Rosa.

"Mitte jeda, ega teist, minu tüttar!" ütles wanake kurwameelselt, "sel toledal mehel on ka see waene tütarlaps hinge peal. See on kole, see häbitöö, mida see pois oma lihaje õega teinud!"

"Õde? Roguni mitte, isa Donato, Nanni ei ole Rinaldini õde, ja Rinaldo pole ka Nanni wastu patustanud."

"Mitte tema õde? Tead sina jeda parem, kui tema lihane ema?" küsis üffilane.

"Kas piimamehe naene on ise jeda ütelnud?"

"Ei, aga Nanni on ometi tema laps!"

"See on õige, aga Rinaldo pole mitte tema poeg!" wastas Rosa tõsiselt, "kuid — jellest teine kord rohkem, ütlege minule ainult, kus Nanni nüüd wiibib?"

"Nanni on selle ilmale kadunud; tema on halastajate õdede floostres ja peab ennaft ikka weel Rosa Bono's, Rinaldini pruudiks."

Rosa warijes ja kattis kättega oma nägu, kuna ta ümises: "Oh minu Zumal, see õnnetus! Aga Rinaldo on selle õnnetu juures ilma siilita, isa Donato!" lihas ta waljuste juure ja waatas pizarfilmil eremiti peale.

"Meie ei taha selle üle lohut mõista, minu tüttar. Annaks Zumal, et see nõnda oleks, kas tema ei ole küllalt juba sinu wastu patustanud —"

"Ei, ei, isa Donato, ärge nõnda rääkige! Mina läkfin priitahtlikult tema järele."

"Ja sina teadsiid, kelle järele ja läksiid?" päris üksiklane.
"Mina teadsiin jeda!"

"Oh, inimese süda, kui hõlpsaste ja tundeliste hinnude ja kiirgetele järele annad?" ümises Donato. "Miks pärast oled sina aga nüüd tagasi tulnud?" küsis ta siis järsku Rosaft.

"Rinaldo on surnud!" õhkas Rosa ja pisarad purskasiwad temal jälle silmift.

"Surnud?" kõhus üksiklane, "Rinaldo peab surnud olema, ütled sina?"

Rosa nokutas nunkjades peaga.

Seal põlvitas üksiklane maha, tõstis käed taewa poole ja palvetas üht waitset palwet.

Rosa tegi tema eesmärgi järele.

Peale surnud pealiku eestpalwe lõppu, tõusis jumalafartlik wanake üles, võttis Rosa käe alt kinni ja wiis teha majakesesse.

Oli Rosa välja puhunud ja ennaft karastanud, jutustas ta üksiklasele oma elu juhtumisi ja ei jalganud midagi tema eest. Oma elu rõõmlite juures, nende elu ja tegeruust, Rinaldini surma, ning selle põhjust kujutas ta elawates wärwides ja truusiüdamlikult, nii et isa Donadol tema kirjelduste ega pattuhahetsemise üle kõige vähematki kahtlust enam polnud.

Ka juhtumistest oma isaga ei läinud tema waikides mööda.

"Sinu isal oli omaft kõhast õigus, minu tüttar. Minult filmapiisklike ümber pööramise läbi patu tee pealt, oleks sina andeks andmist loota mõinud," ütles isa Donato tõsise häälega.

"Kas mina nüüd andeks andmist leidma jaan?" küsis Rosa weel kord argliku häälega.

"Andke andeks, et teile peaks andeks antama!" oli jumalafartliku mehe wastus, "jeda sõna saab sinu isa wiist ka tundma, ja ma usun, sina wõid andeksandmist usaldades loota."

Nõnda kõnelesiwad nemad weel hull aega pühadest asjadest ja Jumala meelepäralistest elust, ja kui nad wiimaks magama heitsiwad, oli otustatud, et Donato oma kaitsealuse, ärastatud tütre, homme homiku õige wara wanematele tagasi wiib.

Kuid tulewiku nõukogus oli teisiti otustatud. Dõjel aratas hädaline soigumine Rosat unest ja kui ta kõhtunult asemelt tõusis ja kuulatas, kuulis ta soigumisi, tuatesest, kus isa Donato magas, kostma.

Ta astus ukse juure ja hülidis Grmitti nimepidi. See andis tajaselt ja nõrgalt vastu. Seal võttis Rosa jüdamerindu ja astus wanakeste magamise tuppa.

„Olete haige, isa Donato?“ küsis ta kaastundliku häälega, ajame ligemale astudes.

Seal nägi ta koidu valgusel wanakest ajeme peal istuvat, käed rinna vastu surutud ja pea seinale najal.

„Uks paha rabandus — — minu tüttar,“ ümises tema.

„Kas mina ei võiks Teil mingil viisil abi olla?“ küsis Rosa.

„Tulb — mi — — oh — — minu Jumal!“ hoigas Donato.

Rosa mõistis haiget, pea leidis ta ka õnnelikult kiitlase.

Rudas ehmatas ta aga, kui wanakeste valust moonunud, tondijarnast nägu nägi. Tahtmatalt libises üle tema huulte: „Oh, minu Jumal, Teie olete wist väga haige!“

Wanake nokutas ainult nõrgalt peaga, tõstis kätt ja tähendas jelleka wäikeste kapiteste peale, mis seinale külges rippus. „Pu — na — na — jed — — tilgab!“ hoigas Donato.

Rosa tõttas kapiteste juure, lühikeste otstamise järele leidis ta pudelikeste punaste medelikega.

See oli joowitud pudelike, wanakeste filmist paistis elaw tänu.

„Kuiis tilka!“ ümises tema.

Rosa leidis ka kapitestest lusika, tilgutatas kuus tilka lusikasse ja ulatas haigele.

Kiirelt kahmas wanake lusika järele ja neelas ka kiirelt rohu alla. Dubli rohi avaldas filmapilt oma mõju.

Donato hingas raskelt ja tuetas selja vastu seinale; waluhood jäiwad vähemaks.

Wiis minutid lamas haige liikumata.

Siis aga tõusis tema pakkamesti istuma ja rääkis nõrga häälega: „Minu tüttar, sina oled minule taewast jaadetud, et minu jüdant enne surma rängast koormast kergitada. Mina tunnen, et minu tund lõõnud on. Rohul ei ole enam jõudu, haigust tagasi tõrjuda — — Oled sina küllalt tugev minu ülestunnistamist vastu võtma?“

Rosa oli sügawaste liigutatud, ega leidnud vastust jõnu. Ta kummardas üksnes haige kohta ja seadis oma käest tema otstaste peale.

Aga kähku tõmbas ta kaekeste tagasi, wanakeste otjaesine oli järeilm ja higiga kaetud.

"Ara kohku, minu tüttar, sina teed haastaja samaritlase tööd, kui mind minu surma tunnil maha ei jätta," algas wanake uueste.

"Teie ei saa veel surema, auus isa!" jostistas Roja ligutud häälega.

Walus naeratus libises üle wanakeste näujoonte ja tema huuled ümisesiwad: "Ma juren hea meelega!"

Mõne minuti järele rääkis tema edasi: "Känt süü, minu tüttar, mis ma teinud, on mind siia üksikusesse patukahetseja elu elama ajanud. Ma tahan oma süüd sinule üles tunnistada ja sina pead minu pihtija olema, kui Jumal tahab, jaad sina see abimees olema, kelle läbi minu süü jälle lunastud saab. Ma usun jeda, sest et ka sina teadmatalt minu surma tunnil patukahetsejana minu juure tulid."

Roja ei wastanud, haige kõneles lühikeste waheaja järel edasi: "Sealt kappist leiad ühe kinni pitseritud kirja, see wõtta omaga kaasa ja anna adresi järel ära. Mina ei kahtle jugugi, sina jaad kirja saajat juba leidma. Minu aeg on lühike ja ma wõin üksnes peaasja sinule seletada. Mina elasın enne Neapolis grahw Fermato lossis, kus pärast poole tema poja kaswatajaks pidin saama. Seal kuus mind ahnuise kurat ja ma warastasin oma heategijalt tema ainulise tütre, kelle mina tema waenlase, ühe lihtja kalamehe, kes aga määratu waranduse omanikuks oli saanud, kätte muretsejin."

Haige pidas wahet ja palus weel kaksteistkümmend tilka rohku.

Oli tema jeda saanud, algas ta uueste: "Pärast aga awaldas minu kuusaja minule, mis eesmärk temal selle lapiega oli. Mina kohkusın surmani, hoidsin ennast aga kindlaks ja ei laskinud oma põlastust sõhärduise kuritöö kohta wälja paista. Kõik minu mõtted käisiwad aga selle peale, kuidas jeda kuratliku kuritööd taistada. — Oh, minu Jumal — mina juren," kogeldas isa Donato korraka, "kiri -- kiri -- mina -- jain -- ees -- märgi --"

Tume rõhin mattis surija hääle kinni, wiimane sõna jäi arusaamataks ja järgmisel silmapilgul oli isa Donato jurnud.

Ernu Wilaks hulgas.

Roja aga seisıs tummalt jurnukeha juures.

"Püha Neitsi, kaitse mind!" hüüdis ta kartlikult ja langes põlwile.

Seal kustus tuluke ja tume ämarit walitses tuas. Surmani koftudes, kargas ta püsti, ning tormas tuast wälja õue.

Mis aga pidi ta nüüd peale hakkama.

Wanemate juure tahtis ta minna. Seal tuakeses aga oli see, kes tema eestkostja, nende juures pidi olema — eluta, külm ja kange. Kas see ei olnud paha ettetähendus koduse wastuwõtmise kohta?

Ja nüüd üksi furnuga!

Pidi ta teda maha jätma? Wõi pidi ta furnukeha mulda panema? Oli tal aga siis ka julgust ja jõudu wiimast korda jaata?

Seal tõusis ta üles ja astus waitfelt tuakesesse, kus furnukeha oli.

Kartliku waate heitis ta jelle peale.

Kuid järsku seisatas ta. Ta ei wõinud oma waadet wanakese auuwäert, ärajeletud näu pealt ära pöörda.

Üks kõrgem rasu oli, waga isa näu peale wälja woolanud. Taewalil õndsus kaunistas wanakese näu joonesid.

Rosa lähenes ajemele. Kõik hirm ja kartus oli kadunud, nagu püha mees, tuli tal lunastud kannataja ja trööstija ette.

Beel kord põlwtas ta maha ja palwetas walsu häälega jumapalwet.

Siis tõusis ta üles ja astus kapikesse juure.

Ta leidis kinni pitserdud aadressiga kirja ja pani põue.

Kirja kõrwal oli aga üks jedel.

Ta haras jelle kätte ning, luges:

„Rändaja, kui sinu jalg siia rahupaisa astub ja sina minu furnukeha leiad, siis matta mind, minuist enesest kaewatud hauda, mis majakese õhtu pool küljel, lastast kivitahwlist warjatud, on. Kinni pitserdud kiri aga anna aadressi järel ära. Jumal saab sinu tegu tajuma!“

Donato.

„Jäa, isa Donato, mina saan sinu wiimist soowi täitma,“ jostistas Rosa ja astus õue, et tähendud hauapaisa otsida.

Ta leidis jelle warsti ja katkus kivitahwlest pealt ära lüfata. Suurt waewa ja jõudu tarwitas see, kuid läks wiimaks õnnelikult korda.

Nüüd astus ta jälle majakesesse.

See oli raske ülesanne, mis Rosa enesele täita võttis ja laua, laua viiivitas ta nõu pidades.

Kuid viimaks oli jee lorda jaadetud.

Jsa Donato oli rahupaisla leidnud.

Kivitatihwel kattis tema lihtsat hauda.

Kestpäem oli ammu möödas.

Rosa puhkas oma auusa töö väsimust.

Nüüd aga kargas ta üles.

"See peab sündima!" hüüdis ta. "Oh Jumal, ole minule armuline ja lae mind andeks andmist leida!"

Kiirelt sammus ta nüüd alla oru poole truu, Wilaks jooksis tema kõrval.

Korraga pari Wilaks waljuste ja rõõmjalts haukudes ees jooksmas. Tart loom tundis teed ja mõistis, et nüüd kodu poole lähewad.

Mafinlitult sammus Rosa tema järele.

Nüüd oli ta juba orgu jõudnud, laialt laifinwad tema pilgud üle herrandliku maastonna, kus tema koduküla ajus, teda tema juba eemalt arwas nägema.

Weel üks tund ja ta pidi kodu olema.

Wägew sijemine liigutus fundis teda wähe puhkama.

Ta wajus pehme jamlä peale ja langes pea sügawasje mõteteesje.

Järsku äratas teda püüsipaut.

Chmatades kargas ta ülesse ja waatas aralt ja hirmunult ringi.

Näha ei olnud midagid.

Mõne filmapilgu järele aga tuli Wilaks, jee truu loom, fiimudes ligemale.

Üks pilk tema truuwidest filmadest, üks saba liputamise ja fures langes ta oma perenaese ette maha.

"Wilaks, Wilaks, mis on sinuga sündinud?" hüüdis Rosa lohkunult ja tummardas ennast juri ja loera poole.

Weel lord tõstis Wilaks pead ja katjus pereneje filitawat kätt lastuda. Aga jurm oli temal liig ligidal, ta langes tagasi ja juri.

"Oh minu Jumal, mis poats need pahad ettetähendused tähendama?" hädaldas Rosa. "Surm, ja üksnes jurm terwitab mind teekonnal! Kõik jätawad mind maha — ainult õnnetus ajub minule ette! Häda, häda; Püha neitsi ije teab, mis mind weel ootab!"

Pijarad mattiwad tema hääle kinni ja ta wajus kärwanud looma juure maha, ning tõstis jelle pea oma sülle.

Seal nägi ta, et kuul Wilafil rinnust läbi oli läinud, weri niisutas ja määris tema riideid.

Korraga lähenesiwad sammud,

Rosa waatas üles ja nägi üht noort meest ligilähedal seisma, jellel oli püüis õlal.

"Teie olete minu koera —"

"Püha Mihtel, see on ju Rosa, — rõõwle armuke! Ku-
rat, seal ei ole see Rinaldo- mahuurikas ka wist mitte kangel!"
hüüdis noormees korraga, pööras ringi ja pani putked mängima.

"Rõõwle armuke?" ütles Rosa ning ta pea wajus rinnale.

"Mina olen kadunud — kadunud," õhkas ta ja tõusis üles. "Kuid mina tahan jeda karikat põhjani tühjendada!"

Nende sõnadega pööras ta ringi ja sammus teed mööda Ostjala poole edasi.

Lõpmata julgust oli waja, et oma ülesannet täide wiia; sest kui ta külasteje ligi jõudis, tuliwad juba küla lapsed jookstes wastu, pillkasiwad ja narriwiwad teda iga wiisi.

"Rõõwel-Rosa, kuhu sina siis rõõwlipealiku jätsid? Ah, tulge, tulge, tema rõõwib, tema lööb meid maha! Pilbuge teda kiwidega! Andke talle hästi!"

Liisjuguseid ja teisi jarnaseid hüüdeid pidi ta kuulma ja kaitsejugu asju: puid, kiwa, muda sai tema peale pillutud, nii et ta mõni kord, kui mõni asi pihta trehwas, walu pärast kiskendunud oleks.

Uga sõnalausumata sammus tema edasi, sammus ka täiskaswanud inimestest mööda, kes tema isa maja juure oliwad toffu kogunud ja läks otse teed maja ukse juure.

Kuid uks oli lukust.

Walus piste lõi Rosa südamesse, kui ta sest aru sai.

Käsi langes jõuetult lingi pealt ja Rosa wantus tuihus mõne sammu afna poole.

Ta waatas läbi afna tuppä.

Seal istusiwad nemad mõlemad, isa ja ema keel tuba. Ema nuttab, isa on pea kätte peale tuetanud.

Weel kord tõstab Rosa lüti ja klopib wärisewa sõrmedega tasa ja kartlikult wastu aken.

Rahju rõõmsate uudishimuliste naeratamine tungib kui pörgu pillkehawitamine tema kõrwu.

Alga ta ei pane feda tähele; tema filmad on mõlemate fogude peale tua sees kui finni lõidetud.

Reed aga ei liiguta ennaft.

Jälle flopib Roja kõwemalt ja üle tema huulete kõlab hiiüd: „Ema, ija, heitke armu minu peale, tehke lahti ja laske mind siisse!“

„Kuulake aga, kudas ta manguda oskab!“ hiiüdis üks julge poijs küla elanifude hulgaft. „Alga see ei aita midagid, teda ei tohi keski enam meie külas jallida. Mis otfib ta siis siit! kes teab, ehk luurab aga järele ja jaadab võõrks rõõw- mõrt-futad ja tulefiititajad meile kaela peale! Kihutage ta minema — minema — ära fiid!“

Suur kifendamine järgnes nende sõnadele ja mitmed poi-fid ja naefed tormafiwad Roja poole, et kihutaja joowi täide jaata.

Seal pööras Roja kofkunult pealetungijate poole ja hiiü-dis: „Jädke mind rahule, minul pole mägestifu meestega niiskit tegemist!“

„Ärge lollid olge, et ujute, tema luisfab! Ikka edafi, edafi, kihutage ta minema!“ hiiüdis üks hääl ja wägewa kifaga tungitti uueste Roja poole.

Kuid nüüd jattus Roja õiglasessje wihatujussje. Ühe tõm-baniifega kiskus ta püistoli, mida ta ikka weel taafas kandis, puurfa pealt ja hiiüdis: „Tagafi, kes minusje puutub, on furmalaps!“

Ragu wälgust rabatud, lendafiwad pealetungijad laiale. Alga lähemal filmapilgul tõufis kole käre ja Roja elu oleks igatahes hädaohstu jattunud, kui jel filmapilgul mitte poleks maja uft awatud. Roja filmas ta kõhe oma ema ufje wahel, ruttas rõõmu kiljatufjega tema poole ja oli lähemal filmapilgul kindlas pelgu paifas.

Üks langes jälle luffu.

Wihafelt afufiwad aga pealetungijad nüüd jälle ligi, ning märatfufiwad ja jõimafiwad koleadal kombel. Ka majafefe sees polnud paremat lugu.

Jja Bono oli oma naefele järele tulnud ja astus para-jaste kotta, kui Roja ema rinna najal lamas.

„Wälja!“ mõirgas ta. „Mis see lipafas fiit otfib? Wälja, wälja!“

Kuid ema wöttis Roja käest finni, ning wiis tema, wa-namehe feeluft hoolimata, tuppa.

Nagu juhm seisis talupoeg lojas. Seda ei ole veel ette tulnud, et naene tema läsu vastu julges hakkata.

Viimats loigus tema ennaft ja tormas neile tuppa järele. Koledas wihas sammus ta Rosa juure ja tahtis temast kinni haarada. Kuid ema astus tütre ette ja ütles kindla häälega:

"Ara sa last puudu. Kuula enne järele mis ta tahab ja räägi siis, aga mitte enne!"

See vastuhakkamine äritas talupoega veel enam ja ta haaras naese käewarrest kinni, teda eemale tõugata tahtes. Seal juures mõirgas ta kolebal kombel.

Rosa aga langes emale ümber kaela ja kattis oma kehaga teda wihasse isa peale tülkimise eest.

Seda edendust mõis selgeste läbi aina õue näha, ning jelle tagajärjel waitis käre maja ees.

Jä Bono oli aga jähärduksesse wihatujusse sattunud, et ülesepa ei teadnud, mis peale pidi hakkama.

Juba tõusis tema läsi löögile, seal kiljatas Rosa ja langes minestanult maha.

Wihaselt wahtis talupoeg oma ainja lapse peale, kes kui furnu tema jalge ees lamas ja pööras ennaft siis, käsja rüüstasje kistudes, ning tasastele sajatades, teisele.

Seal filmas ta juure hulga uudishimulisi, kes atende taga piilusiwad ja tema wiha pööras nende peale.

Hägebalt kistus ta aina lahti ja kisenbas: "Häbenege ometi, siin pealtwaatajat mängida, kolige endid parem kodu ja tänage Jumalat, et teil niisugust risti, häbi ja teutust kanda pole, kui minul. Mina ütlen teile, kasige kodu!" — ja lõi siis jälle pauludes aina kinni, nii et ainalaasid katti murdujiwad.

Kas nüüd talupoja sõnab nende südamesse mõjujiwad, mõi oli nende uudishimu juba aetud, see jäegu seletamata, kuid rahwa hull hakkas lahtu minema ja mõne minuti järel oliwad üksnes veel mõned lapsed majaste juure järele jäenud.

Rosa ärtas jälle minestusest ja istus ema abil, laua ääre tooli peale.

Jä Bono aga sammus tumeda näuga tuas edasi tagasi. Nähtawalt mõtles tema selle üle järele mis Rosaga peale hakkama pidi.

Kuid naene jõudis ette ja lahutas teda mõttetest, kuna ta, kätt tema õla peale pannes, algas:

"Jä, lasse üks sõna omaga rääkida!"

Bono jäi seisma, waatas terawal pilgul naese otja ja wastas siis tustase häälega:

"Korista enne jee lipatas majast wälja!"

"Ema ei näitanud, jähärdust wastust ootanud olema: ta kohkus pisut ja taganes paar sammu.

Mõned jekundid seisis abielupaar film filma wastu, kumbgi ei lausunud musta ega walget, aga nende pilgud katjusiwad üks teise mõtteid hinge põhjast üles lugeda.

"See on minu laps!" lausus naene wiimaks.

"Ei!" oli talupoja kindel wastus.

Tajane kiljatus libises üle Roja ja ema huulede.

"Bono," sõnas naene, "ära tee ränk pattu!"

"Hahaha, seal ei pruugi sinul kartust olla, mina tean, mis ütlen. Minu laps ei wõiks ennast nii kaugele ära unustada, et auuta, kõige alama jorbi lipataks jaab, — ühe rööwle"

"Pea, minu isa!" hüüdis nüüd Roja ja langes wana-mehe jalge ette.

"Juba üks kord lamasin minu jalgade ees, isa, seal ülewal metjas ja palusin andeks andmist; aga minu süda pööras minust ära — sest et, et mina jeda maha jätta ei tahtnud, keda mina armastasin ja — —"

"Ja les üks alatu masuurikas, üks rööwel, mõrtsukas, üks inimese jou häbiplik on!" hüüdis isa Bono wihaselt wahеле.

Roja lasi oma peakest langeda ja fofistas: "Jsa, anna furnule andeks!"

"Surnule? Mis jee peab tähendama?" päris Bono.

"Kinaldo on surnud!" ütles Roja.

Tehtis lühitene wahеааег.

Korraga aga plahwatäs wanamees läbilõikawa häälega naerma, ning hüüdis: "Hahaha, wõi selle pärast, sel põhjusel oled sina siin! Hahaha, et armule surnud on, tuleb ta tagasi, elaks tema aga, meil poleks muidugi auu olnud endi tiittart, häbemata rööwle lipatast, eneste juure näha. Hahaha, tõeste juur auu, juur auu! Meie wõime ennast wäga õnnelikult lugeda, et jee lontrus oma palga kätte on saanud — hahaha — wäga õnnelikult — päris tõeste wäga õnnelikult!"

Kohkunult ja tarretanud pilgul wahtis Roja isa otja.

Ras wõis sellelt mehelt andeks andmist loota?

Ei ilmaski, fofistas tema hirmunud süda.

"Aga isa, mina palun sind Zumala pärast, saa ometi kord mõistlikult," algas naene, "Roja pole koguni nii paha,

kui fina teda teha tahad. Kas jee ei ole juba tunnistuseks, et ta tagasi on tulnud? Kas ei mõinud tema väga hästi ülesse meeste juure jääda, kui ta niisugune lipakas oleks, nagu fina enesele ette kujutad?"

"Et keski teda enam ei taha — hahaha — waata tord terawalt tema peale, kuidas ta wälja näeb. Hahaha — ära kihutanud on nemad tema — wana lipata — jellepärast on ta siin!"

Rosa oli ifka weel põlwile. Küll käis iga sõna isa juust kui teraw mõel tema südamest läbi, aga tema waikis ja ei rääkinud ühte sõnagi wastu.

Ka naene oli kohkumiseft keeletu, et tema mehel nii tuim jüda pidi olema, ning tasefeste nuttes langes ta tooli peale.

Seal ümises Rosa tasefeste: „Radunud, kõik on kadunud!"

Bono aga oli neid sõnu kuulnud. Tema jäi Rosa ette seisima ja ütles: „Ja muidugi, fina oled oma mängu kaudanud, jeal on jul õigus."

Seal tõusis Rosa püsti, pani käed risti ja hüüdis: „Püha Reitsi, Sina tead ka, kas mina jeda waljut nuhtlust ära teenin, mina palun Sind, heida armu minu peale ja wõtta mind oma kaitse alla!"

Selle peale pööras ta isa poole ja ütles: „Jja, kas ei saa fina mulle ilal andeks andma?"

„Ilmaski!" oli wastus.

„Ja anna meile andeks meie wõlad, nii kui meie andeks anname oma wõlglastele!" palwetas ema.

„Mis soowid fina, isa, mis pean mina tegema?" küsis Rosa edasi.

„Minu filmist minema! Minul ei ole enam last!" wastas wanamees tumedalt ja tõsiselt.

„Püha Jumal!" hüüdis tema naene, „minu mees on pi-mestud!"

„Bea lõuad! ja korista parem jee lipakas minu majast wälja!" hüüdis Bono temale.

„Ei ilmaski!" wastas naene ja astus Rosa juure. „See on minu laps ja mina ei jätta teda maha!"

„Ema," hüüdis Rosa wahela, „jee on püha Reitsi tahtmine, et mina lähen ja teen, mis Tema minule südamesse paneb. — Mina lähen ja saan troosti ja rahu otsima, kust jeda tõeste leian."

"Jeesus, Maria, Rosa, mis tahad sina teha?" küündas ema hirmjas ahastuses.

"Miskiit kurja, ema!" naeratas Rosa läbi pisarate, kumardas ema ligi ja fofistas talle mõned sõnad kõrwa.

Ema kargas tagasi, waatas mõned filmapilgud õrnalt, kurwameelselt tütre otsa, langes siis tema kaela ümber ja fofistas: "Dee seda, minu laps, ja püha Reitsi olgu sinuga!"

Mõned minutid hoidsiwad naesterahwad tugewaste teine teise ümbert kinni, siis wabastas Rosa end õrnalt ema kaisutusest, lähenes weel kord isale ja rääkis: "Jä, mina kuulan sinu sõna — ja lähen! Kuid enne kui lahkun, wõib olla ehk igaweseks ajaks, lase mind weel kord seda armast kätt, mis mind enne nii armurikkalt kandnud ja õnnistanud, nüüd aga mind nii waljult, aga ka õigusega, eneseft lükkab, minu huulede wastu wajutada ja sinule ütelda, et minu südames kõige wähematki wiha ei asu ja et iga päew püha Reitsit paluma jaan, minu eestpalujaks olla, et mina kord igawese kohtu ees andeks andmist ja armu leiaksin!"

Küll oli wanamees käe tagasi tõmmanud, kui Rosa selle järel haaras; aga nüüd, kui Rosa lõpetanud, tundis tema tütre palawaid huulesid oma käe peal ja üks wärin käis tema südamest läbi. Tema jäi liigutud. Rosa aga fofistas: "Sumal õnnistagu sind, isa!" ja ruttas wälja.

"Rosa!" kõlas üle ema ja isa huulte korraga ja mõlemad ruttasiwad ukse poole. Aga ainult ema astus üle läwe.

Bono jäi järsku seisma ja ümises: "Daf' ta läheb — nõnda on ehk parem! Rosa, minua annan sinule andeks — Sumal õnnistagu sind!" Siis wankus tema laua ääre, tuetas pea käe peale ja — — taks pisarad weeresiwad üle tema palgede.

Wäljas aga wõitlesiwad ema- ja lapsearmastus raskest wõitlust.

Kuid lahkumine pidi kord tulema.

Suureks troostiks oli emale, et ta teadis, kuhu tema laps läheb.

Rosa aga tegi emast kindlamaks, kui tõeste oli.

Nüüd — wiimane kaisutamine, wiimane suu andmine, wiimane käepigistamine — — ja lahkumine teadmata jälle-nägemise peale oli sündinud.

Rosa ruttas kiirete sammudega minema. Meenimliff äritus andis temale jeks jõudu — kuni ta wiimaks, kodukülalt

laugel, päris jõuetult ühes väikestes oliivi metsakestes wäinult maha langes,

Rangedes weel ümises ta: „Kadunud, mina olen kadunud!”

Rahetümmeteine peatükk.

Wangis.

Kui kawa Fiametta kloostre wärawa juures lamas, ei teadnud ta isegi, kui ta ärkas, oli juba õö kâes. Üks mees kumardas tema üle ja hoidis tema pead ülewal.

„Sumal olgu tänatud, ta elab!” jostistas tema, kui Fiametta silmad lahti lõi.

„Kus olen mina? Mis on juündinud?” jostistas Fiametta ja katjus üles tõusta, mis ta wõera mehe abil lorda läks.

Alga waewalt seisis ta püsti, kui jälle tuiutama hakkas, ja kui mees mitte kiisalt kiireste temast kinni poleks jaanud hakkata, oleks ta uueste maha langenud.

„Teie olete küll väga nõrk, minu laps,” jostistas mees taastundliku häälega, „istuge weel pijut ja wõtte wähe karastawat jooki, mida mina Teile lohe andma jaan!”

Fiametta istus ka lohe jälle maha ja najatas wäsinud peakest wastu külmale määri, kuna meesterahwas mantle taskust pudeli wälja wõttis ja teda jooma fundis.

Eõnalauksumata wõttis Fiametta pudeli ja jõi.

„Teie jaate ennast warsti karastud tundma,” kõneles wõeras edasi, „ka kui Teil minu wastu usaldust on, siis kõnelege puhtast jüdamest, mis Teiega juhtunud ja millega Teile abits wõin olla. Mina tulin siit juhtumise kombel möõda ja poleks

minu hobune mitte hirmunud, poleks mina Teid mitte leidnud, Teie olite jügamas minestuses."

Wõeras kõneles nii triivjüdamiselt, et kohe Fiametta usaldust leidis, kes tajase häälega ütles: „Mina tänan Teid herra, waewa eest; aga oleks küll parem, kui mina koguni mitte ärkanud poleks!"

„No, no, nõnda räägib ainult elust wäsinud wanate, eht keegi kõige õnnetum inimene; aga Teie jalguse noore olewuse huultelt ei kõla see koguni kauniste. Inimene et tohi ilmaski julgust kaudada! Iiategi üks nii noor tütarlaps, kui Teie olete. Mis rõhub Teid siis nii wägewaste?"

„Herra, mina olen väga õnnetu!" sosistas Fiametta.

„Arge jeda ütlege, ärge patustage enese wastu," kõneles wõeras edasi. „Kas Teie pole mitte terve, noor ja ilus? Kas sellest pole küllalt, et siin herrandlikus Italia Zumala maalehes õnnelik olla?"

„Teie olete küll wäljamaalane, herra?" küsis Fiametta.

„Igatahes, mina olen reisiija."

Nende sõnade järele tekkis lühike waheaeg.

Fiametta aga tundis, kuidas tema terwis jõudsalt paranes. Karastaw joof oli mõnusat isemist soojust jännitanud, peawalu jäi wähemaks ja ränk kartus ning hirm kadusiwad jüdamest.

„Noh, minu preili, tunnete endid nüüd parem olema?" küsis reisiija wiimaks jälle, kanna ta tüdrukut käest kinni wõttis. „Kui Teie minule ütlete, kuhu minna tahate, saan Teid hea meelega saatma."

Sügam õhtamine tungis Fiametta rinnust, ja ta ütles: „Mina ei tea jeda isegi!"

Imestades waatas wõeras tema otja ja ütles: „Kas Teie kodu ei ole mitte siin läheduses?"

„Ei — — mina — — mina — olen koduta!" õhtas Fiametta.

Kõla enam imestades wahtis wõeras Fiametta otja ja küsis: „Aga kuidas sattusite Teie siis siia?"

„Saatus on mind siia wiistanud. Mina tahtsin seal sees nut kodu leida — aga mind aeti wälja, nagu — üht — hulgust," sosistas Fiametta ja hakkas nutma.

Tüdruk huwitas ilka enam ja enam wõerast.

„Teie soovite floostresse?" ütles tema.

„Ja, sest üksnes seal wõin rahu ja unustamist leida, mis järele mina igatjen," wastas Fiametta.

„Ja Teie wanemad?“ päris mõõras.

„Mina ei tea, on minul wanemaid,“ oli wastuseks.

Mõõras sai jeda sõõrt liigutud, et Fiametta mõlemateist fätteist finni haaras, temale truusüdamlikult filma fisse waatas ja ütles: „Teie saatus huwitab mind nii wägewaste, et tungiwalt palun, minu wiletjat abi mitte ära põlata ja minuga felftis mõeraste majasse tulla. Seal mõõte, kui soowite, oma juhtumisi minule jutustada ja minu auusõna selle peale, et kõigest hingest walmis olen Teid aitama. Ärge lükkate mitte minu palwet tagasi: tema tuleb truusti, puhtast fakslane südamest.“

„Ah, Teie olete fakslane?“ küüis Fiametta.

Mõõras jaatas ja kõneles edasi: „Müüd otustage, soowite minuga tulla? Kui Teie ei taha, jäen mina fiia, Teid maha jätta mina ei mõi!“

„Mina olen walmis!“ õhtas Fiametta.

Kiirelt tõttas mõõras mõned sammud edasi, tegi oma hobuse aja külllest lahti ning tõi selle ette.

„Teie saate wäsinud olema, ja mina palun, et hobuse selga istufite, mina saan teid talutama,“ ütles tema, Fiamettale fätt ulatades.

Fiametta aga tõrkus wastu. Seal haaras mõõras õrnalt tema ümbert finni ja tõstis hobuse selga. Jse aga mõttis ta ratsutud peusse ja teekond algas. Dee ei olnud kaugel, sest klooster oli peaaegu linna wärawas.

Õsimeesesse mõerastemajasse mindi fisse ja alles fiis, kui tuba walguustatud jai, pani mõõras õsimeest korda oma fittsealuse muinaslõulift iludust tähele. Kuid ka Fiametta imestamine polnud mitte wähenen oma peastjas ilusat noort meest leides. Mõlemad jaiwad wastastiku ülesleiduste läbi piisut segaseks. Kuid mõõras kogus ennast ruttu, ligines Fiamettale ja ütles: „Minu aimamine ei ole mind mitte petnud, minu preili — terwe, noor ja ilus. Mina saan ennast wäga õnnelikuks lugema, kui Teid piisut teenida mõin.“

Noõre mehe sõnadeist tõstis nii suur südamehäädus, et Fiametta lahtelt temale wastu naeratas ja ütles: „Mina saan juba Teile koormaks, herra, ja Teie saate rõõmus olema, kui minuist lahti saate.“

Mõõras waidles selle wastu elawalt ja färsitumalt, ning mõne aja pärast oliwad nemad juba üsna ufalduslikud teine teise wastu.

„Müüd aga, minu preili, jutustage minule oma kurrast

jaatuselt, et aru pidada mõistfin, mis teha tuleb!" ütles mõeras tükk aja pärast.

Fiameta täitis ka seda soovi, nimetas oma nime ja jutustas, kuidas tema Dienza laadalt põgenenud.

Mõeras kuulatas tähepanelikult, kõige enam näis teda juhtumine laadal huvitama.

"Ja kuidas oli rüütle nimi, kes Teid peastis?" küsis järsku mõeras, Fiametta jutustuse wahela.

"Oh jätke tema nimi nimetamata Teie olete muudugi wiist ka temast kuulnud," wastas Fiametta nufkralt.

"Mina tahaksin Teile tema nime nimetada," rääkis mõeras edasi, "kuid jutustage edasi, mina mõin sellega weel kannatada, kuni lõppule jõuate —"

"Peaegu mõistfin ma soovida, et mustlase juure oleksin jäänud," jutustas Fiametta edasi, "sest minu peastja polnud mitte niisugune mees, nagu ta olla tahtis ja mina peasesin tema küülist üksnes ühe tüdruku sõbruse ja ühe hädawale abil. Minu teekond wiis mind kloostresse, kust Teie mind leidsite, kui jälle waba olin. Siin lootsin mina rahu leida, aga kõwa südamega sihutati mind wälja; mulle ei soowitud mittegi puhkamiseks aega, mitte suutäit leiba, mitte jänu wettgi karastujeks, ei, ei, nagu huffalainud inimese looma, nagu katku tõbilist wiijati mind wälja — wälja ka wärawast, kuhu mina jõuetult maha langeisin."

"Waeue Fiametta!" õhkas mõeras. "Oleks palju parem olnud, kui Teie rüütlit kaitse alla oleksite jäänud; tema oleks Teid kindlaste jenna wiinud, kuhu soovijate."

"Ei, ei, temal olid teised nõud minuga!" tõrjus Fiametta ja lõi punajeks.

Tõsiselt sõnas mõeras: "See mees on sellest hoolimata üks auumees, ehk küll omal wiisil!"

"Kui Teie teda tunnete, siis nimetage minule tema nime," andis Fiametta äritatatult wastu.

"Tema nimi on juba laialt ja laugelt kardetud ja ka kuulus — Teie olite rõõwli pealiku Rinaldo Rinaldini kaitse all," wastas mõeras.

Fiametta wärises.

"Tunnete Teie teda?" küsis ta kärjitud.

"Mina tunnen teda isiklikult, sest mina olen mitu päewa tema kaitse all tema laagres olnud."

"Kui wang?"

"Kui külalane!" kostis mõeras.

„Kui külaline?“ päris Fiametta inestades.

„Ja mina olen tema lahket võeraste vastuvõtmist täiel mõeldul tunda saanud. Näete siin on tema prii läbikäigu kaart, temast enesest antud —“

Nende sõnadega tõmbas noormees taskust ühe kaardi ja ulatas seda inestavale Fiamettale.

„Ja Teie nimi, minu herra?“ päris Fiametta.

„Minu nimi on Gaudi,“ vastas võeras.

Eht küll Fiametta nime nimetamisest targemaks ei saanud, kui enne, siis teab ometi lugija, kelle hoole alla Fiametta õnnelikul kombel oli jattunud.

Fiametta waitis ja waitis mõttetes oma ette maha.

„Mina reisin Neapoli, Fiametta,“ algas Gaudi, „ja kui Teie minu jeltsi ei põlga, siis tahan mina kaitsejana, Teid sinna jaata.“

Fiametta ärkas mõttetest.

„Neapol — Neapol — mis jaoks pean mina jenna. Mina ei tea ju midagi — mitte midagi oma sündimisest. — Ei, ei, mina himustan floostresse, herra. Kui Teie oma lahkust veel edasi näidata soovite, siis palun mina Teid, wiige mind floostresse. Seal on ainus koht minule.“

„Hm, miispärast ei soovi Teie mitte Neapoli kaasa tulla, Fiametta? Seal võite ju ilka oma soovi täide viia. Ja, seal saab Teil koguni tergem olema floostre sisje jaada, kui siin. Ja siin veel midagi, Fiametta. Mina usun, Rinaldo teab rohkem, kust Teie pärit olete, kui Teie ja Teie võite viimaks tema abi läbi oma vanemaid jälle leida. Laske mind aga wälja rääkida,“ kõneles Gaudi edasi, nähes et Fiametta wähele rääkida tahab, „kui Teie Neapolis kuhugil floostres, wõi ka mõnes muus kohas warjul ja minu kaitse all olete, jaan mina Rinaldole Teie eluloha üle teadust andma —“

„Ei, ei, mina ei taha teda enam näha!“ hüüdis Fiametta hägedalt wähele.

„Seda pole ka mitte tarwis. Lubage minule aga waba tegewust, mina tahan temale juba jeda jaladust awalbada,“ ütles Gaudi usalduslikult.

„Kudas? Teie tahaksite jälle mägestikku rööwlite juure minna?“

„Ja miks siis mitte? Mina olen ju wana tuttav ja ka hea sõber nendele,“ naeris Gaudi. „Mina usun koguni, et see taewaste tahtmine on, et just mina Teid leidma pidin, sest mina olen kõige sündsam rööwlipealiskuga kauplemisels.“

Fiametta rääkis küll veel mõndagi wastu, heitis aga wiimaks nõusse, et Gaudiaga Neapoli lähed.

Järgmisel hommitul hakkas ka Gaudi kohe reisi wastu ettevalmistama. Temal oli ju nüüd kahe inimese eest mu-retjeda.

"Teie reisite, kui minu õde, kaaja, Fiametta; — olge nii lahke ja mõtke need wastu," ütles Gaudi ja ulatas ühe naesterahwa ülikonna Fiamettale, mida ta wiist tema jaoks ostnud oli.

"Mina ei tea, kudas ja millega Teid tänama pean, herra. Mina jaan Teie eest palvetama!" ütles Fiametta kiigutult ja mõttis juure rõõmuga riided wastu. Nüüd mõis ta ju endised silma torkawad riided maha jätta.

Mõne tunni pärast algas juba jälle teekond. —

* * *

Nüüd pöörame Rinaldo juure tagasi.

Nii ruttu ei olnud enne mägestikus edasi maršitud, kui jee lord.

Rodowiko oli se kannatamata waim, kes ühte lugu teiji edasi kihutas.

Tema äritus ei tahtnud ka kudadagi järele anda. Lootus, onna õde jälle leida ja selle läbi kindlasti töeks teha, et tema peale arwatud kuritegu wale, — häbemata, kuratlik ülesleidus on, ei annud temale ei õõsel, ega päewal, rahu.

Nii oliwad nemad wiimaks jenna päila jõudnud, kus Rodowiko Fiamettast lahkunud oli.

Nüüd oli aga tarwis õiget teed mööda minna.

See oli aga mõistatus, mida mõimata ülesse arvata oli.

"Kloostred peawad meile teejuhiks olema!" ütles Rinaldo.

"Ja, — aga kudas peajeme meie kloostretesse? Üiski meesterahwas ei tohi ju nonni kloostresse sisse astuda," andis Rodowiko wastu.

"Siis peame ühe naesterahwa sisse saatma," naeris Rinaldo.

"Mis jauts on siis Anuntziata meil kaasas. Kas tema pole mitte üks tõsine pärl tüdrukute hullas," sõnas ta naerdes edasi ja kutsus Anuntziata ligi.

"Sina jaad meid saatma, wäike kannupois. Aga mõta

oma naesterahwa riided ühes," ütles Rinaldo ja näpistas õrnalt Anuntsiata palet.

"Kudas minu pealik käsib. Mina siin nad kohe kimpu. Lähme jala?" küsis ta.

"Ei, ei, ratja!" oli vastusjeks.

Rinaldo jägas nüüd oma meestele kästusid wälja, mille järele nad oru läheduses pidivad wiibima ja nii palju kui võimalik warjul olema. Dö ajal pidi selle paiga peal ifka keski tunni peal olema, et nad tarwilika kästusid Rinaldo käest wõiksid saada.

Selle peale kargasid Rinaldo ja Lodowiko, kõrget sugu meeste riides, hobuste selga.

Anuntsiata järgnes neile kui kannupois.

Tema nägujooned olivad jälle tigeidaks muutunud. Aga nii pea kui Rinaldoga kõneles oli ta armastus ja sõnakuulmie ise.

Mõne minutiga olivad nemad ligema linna lähedusesje jõudnud ja nägiwad ka kohe kloostert jelle kõrwal.

Linna et seisatama oleks jäänud, pöörasid nemad hobused kloostre poole.

Anuntsiata wahetas kloostre müüri warjul riideid ja oli mõne jilmapiilguga ennast kõrget sugu naesterahwaks muutunud.

Nüüd tõmmas Rinaldo kella.

Linna meile tuntud wärawahoidjanna ja päris nende joowimise järele.

"See daame, minu õde, krahwinna Kastiglione, joowib eestseisjannaga rääkida," wastas Rinaldo uhke healega.

"Minu palun kannatada, kohe jaan ma teadustama," sõjistas nonn ja pööras minema.

"Pea, pea!" hüüdis Rinaldo, "awake wäraw ja wõtte krahwinna kohe kaasa, meie pole harjunud kaua ootama."

"Seda mina ei tohi!" wastas nonn ja sanmus pitkameisi minema.

"Wõttaks kirat need wanad palweked!" wandus Lodowiko. "See oleks ju kohutaw, kui Diametta läheduses pejas peaks otja saama."

"Seal liidan mina munga kloostert palju paremaks, seal käiwad wahete wahel ifka naesterahwad külaliseks. Eks ole tõsi, kenna Anuntsiata?" naeres Rinaldo.

See aga punastas ja waatas etteheitwalt pilkaja otja.

Röömlipealik Rinaldo Rinaldini

ilmub annete wiisi iga laupäeval. See on üks neist kõigepõnewamatest ja suurematest roomanidest, mis iialesti on ilmunud; et igalhel jeda kergeste võimalik oleks kätte saada, oleme meie hinna aga

— 12 kop. —

ande peale seadnud. Huwitawaid ettekuulutusi ei arwa meie jelleks fugugi waja olema.

Kes nüüd kohe tellib ja ostab, see saab esimisest numbrist peale, pärast enam ühtki numbrid ei saa osta. Selles mitme keelses, praeguses ilmuwas romaanis tulewad wäga tähtsad loid ette, mida meie hoolega palume tähele panna. See romaan ilmub paljudes annetes ja on esimene jellesarnane piltidega romaan Eesti keeles. Kes 1 ubla sisse maksab, saab 10 annet jelle eest järgi mööda a kes postiga 1 rubl. 20 kop. rahas ehk postmarkides sisse aadab, saab 10 annet järgi mööda ilma iseärasise posti kulusdeta koju kätte saadetud 11 numbriga on ise ärawiijatel jälle 1 rubl. ja postiga koju kätte saadetud telliatel 120 kop. 10 järgmise ande eest sisse maksta. Kes oowib, wõib ka 20 ande eest ette maksta ehk raha sisse saata. — Järgnew romaan on saada:

M. Kuusiku raamatukaupluses, Harju uulitsas nr. 46 Tallinnas.

Wene keeles:

Г-ну М. Кузичъ. Книжный магазинъ, Новая улица № 46 г. Ревель.

Palun tellimistega rutata, et anded kohe ära wõimad saada saadetud.